

LEGE
pentru modificarea unor acte normative
(aspecte privind modul de îndeplinire a serviciului militar)

Parlamentul adoptă prezenta lege organică.

Art. I. – Legea nr.269/2008 privind aplicarea testării la detectorul comportamentului simulat (poligraf) (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2009, nr.57–58, art.161), cu modificările ulterioare, se modifică după cum urmează:

1. La articolul 3 alineatul (4), după textul „organelor Ministerului Afacerilor Interne,” se introduce textul „Ministerului Apărării.”

2. La articolul 4 litera a), după textul „organelor Ministerului Afacerilor Interne,” se introduce textul „Ministerului Apărării.”

3. La articolul 7, după textul „organelor Ministerului Afacerilor Interne,” se introduce textul „Ministerului Apărării.”

Art. II. – Legea nr.1245/2002 cu privire la pregătirea cetățenilor pentru apărarea Patriei (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2002, nr.137–138, art.1054), cu modificările ulterioare, se modifică după cum urmează:

1. La articolul 4, alineatul (3) va avea următorul cuprins:

„(3) Sunt considerați în serviciul militar elevii și studenții instituțiilor de învățământ în domeniul militariei, care au statut de militar prin contract, din momentul intrării în vigoare a contractului de îndeplinire a serviciului militar.”

2. La articolul 18 alineatul (8), textul „ , precum și termenul de executare a sancțiunii disciplinare sub forma ținerii în arest,” se exclude.

3. La articolul 27:

la alineatul (2), după cuvintele „în liceele” se introduc cuvintele „și colegiile”;

alineatul (3) va avea următorul cuprins:

„(3) Tinerii înmatriculați în instituțiile de învățământ în domeniul militariei, încheie contractul de îndeplinire a serviciului militar, după cum urmează:

a) studenții - din momentul înmatriculării;

b) elevii - din momentul atingerii vârstei de 18 ani.”;

se completează cu alineatele (3¹) și (3²) cu următorul cuprins:

„(3¹) Termenul contractului cuprinde durata studiilor în această instituție și 5 ani de serviciu militar după absolvirea ei.

(3²) Contractele de studii cu tinerii înmatriculați în liceele și colegiile militare care nu au atins vârsta de 18 ani sunt semnate de către reprezentanții legali ai acestora.”;

alineatele (5) și (6) vor avea următorul cuprins:

„(5) Studenții și elevii, care au împlinit vârsta de 18 ani, exmatriculați din instituțiile de învățământ din domeniul militariei pentru restanțe academice, încălcarea

disciplinei sau refuzul de a-și continua studiile sunt trimiși în unități militare pentru a continua îndeplinirea serviciului militar în termen până la expirarea a 12 luni. Studenții și elevii, care la momentul exmatriculării au îndeplinit integral durata prevăzută pentru serviciul militar în termen sunt trecuți în rezervă sau pot continua îndeplinirea serviciului militar prin contract în modul stabilit de conducătorul structurii militare.

(6) În cazul eliberării din serviciul militar, după absolvirea studiilor, cursurilor de formare profesională inițială și a altor forme de perfecționare profesională, indiferent de sursa de finanțare, cu excepția celor urmate pe cont propriu, militarii care nu au îndeplinit serviciul militar conform perioadei stabilite, restituie cheltuielile pentru studii/instruiri, în modul stabilit de Guvern.”

Art. III. – Regulamentul disciplinei militare, aprobat prin Legea nr.52/2007 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2007, nr.78–81, art.356), cu modificările ulterioare, se modifică după cum urmează:

1. În cuprinsul Regulamentului:

cuvintele „soldați și sergenți”, la orice formă gramaticală, se substituie cu cuvântul „soldați” la forma gramaticală corespunzătoare;

cuvântul „subofițeri”, la orice formă gramaticală, se substituie cu cuvântul „sergenți” la forma gramaticală corespunzătoare.

2. La articolul 2 alineatul (2), după cuvântul „studenți” se introduce textul „și elevi care au statut de militar prin contract”.

3. La articolul 11, literele a) – c) vor avea următorul cuprins:

„a) de comandant de grupă – caporalul și sergentul clasa III;

b) de locțiitor de comandant de pluton – sergentul clasa II;

c) de sergent de companie – sergentul clasa I;”

4. La articolul 13 alineatul (2), literele a) și b) vor avea următorul cuprins:

„a) de sergent de companie – sergentul clasa III, sergentul clasa II;

b) de comandant de pluton – sergentul clasa I și sergentul-major;”

5. Articolul 15 va avea următorul cuprins:

„Art.15. – Au autoritate disciplinară față de militarii din subordine în volumul deplin prevăzut de prezentul regulament:

a) conducătorul structurii militare;

b) comandantul general al Inspectoratului General de Carabinieri;

c) șeful Marelui Stat Major al Armatei Naționale – comandant al Armatei Naționale, cu excepția aplicării sancțiunilor disciplinare ofițerilor cu grade militare superioare, prevăzute la art.57 lit.d) și e) din prezentul regulament.”

6. Articolul 19:

litera g) va avea următorul cuprins:

„g) acordarea gradului militar următor până la cel de soldat clasa I inclusiv;”;

litera h) se abrogă.

7. La articolul 20, cuvintele „plutonierul companiei” se substituie cu cuvintele „sergentul companiei”.

8. Articolul 23:

litera g) va avea următorul cuprins:

„g) să acorde gradul militar următor până la cel de soldat clasa I inclusiv;”;
litera h) se abrogă.

9. La articolul 31 alineatul (2), cuvintele „și studenții” se substituie cu textul „studenții și elevii care au statut de militar prin contract ai”.

10. La articolul 32, alineatul (5) va avea următorul cuprins:

„(5) Studenții și elevii care au statut de militar prin contract a instituțiilor de învățământ în domeniul militariei care, pe parcursul anului de studii, au susținut sesiunile cu media cel puțin „bine” pot beneficia de concediu de stimulare cu durata de până la 10 zile.”

11. Articolul 41:

la alineatul (1), textul „soldații – la adunarea efectivului; sergenții – la adunarea sergenților, subofițerilor și ofițerilor; subofițerii – la adunarea subofițerilor și ofițerilor;” se substituie cu textul „soldații – la adunarea efectivului; sergenții – la adunarea sergenților și ofițerilor;”

se completează cu alineatele (2¹) și (2²) cu următorul cuprins:

„(2¹) Pentru cercetarea faptelor ce pot constitui abateri disciplinare pot fi efectuate cercetări de serviciu.

(2²) În cadrul cercetărilor de serviciu în privința faptelor ce pot constitui abateri disciplinare grave, militarul căruia i-a fost încredințată efectuarea cercetării de serviciu este în drept să propună comandantului (șefului) efectuarea testării militarului cu utilizarea poligrafului, în condițiile Legii nr.269/2008 privind aplicarea testării la detectorul comportamentului simulat (poligraf).”

12. La articolul 43 alineatul (1), textul „sergenților, a subofițerilor și ofițerilor” se substituie cu cuvântul „militarilor”.

13. La articolul 44, litera d) se abrogă.

14. La articolul 47, cuvintele „Plutonierul de companie” se substituie cu cuvintele „Sergentul de companie”.

15. La articolul 49, litera d) se abrogă.

16. La articolul 50 alineatul (1), litera d) se abrogă.

17. La articolul 51, litera d) se abrogă.

18. La articolul 52, litera b) se abrogă.

19. La articolul 55, litera b) se abrogă.

20. La articolul 56, litera b) se abrogă.

21. La articolul 60 alineatul (1) litera b), cuvintele „sau la arest” se exclud.

22. Articolul 64:

la alineatul (1), cuvintele „inclusiv arestul” se exclud;

alineatul (2) se abrogă.

23. La articolul 68, textul „precum și aplicarea arestului fără indicarea duratei lui” se exclude.

24. Articolul 74 se abrogă.

25. La articolul 77, textul „, după caz, în arest sau” se exclude.

26. La articolul 79 alineatul (1), textul „soldaților – personal sau în fața formației; sergenților – personal, în cadrul unei consfătuiri sau în fața formației de sergenți, subofițeri și ofițeri; subofițerilor – personal, în cadrul unei consfătuiri sau în

fața formației de subofițeri și ofițeri;” se substituie cu textul „soldaților – personal, în cadrul unei consfătuiri sau în fața formației de soldați, sergenți și ofițeri; sergenților – personal, în cadrul unei consfătuiri sau în fața formației de sergenți și ofițeri;”.

27. Articolul 81 va avea următorul cuprins:

„Art. 81. – Militarul este în drept să conteste aplicarea sancțiunii disciplinare în conformitate cu prevederile Codului administrativ, fără respectarea procedurii prealabile.”

28. Articolul 90:

la alineatul (2), cifrele „10” se substituie cu cifrele „30”;

la alineatul (3), textul „cel mult 3 zile” se substituie cu textul „în termen de 5 zile lucrătoare”.

29. Articolul 91:

alineatul (1) se abrogă;

articolul se completează cu alineatul (3) cu următorul cuprins:

„(3) În mod excepțional, când în procedura de soluționare a propunerii (cererii, reclamației) se înregistrează cazuri de complexitate deosebită care necesită timp pentru prelucrarea documentelor, comandantul (șeful) poate stabili un termen mai mare de soluționare, care nu va depăși 90 de zile.”

30. În tot cuprinsul anexei nr.1 a Regulamentului, cuvântul „Plutonier” se substituie cu cuvântul „Sergent”.

31. Anexa nr.3 la Regulament, se abrogă.

Art. IV. – Legea nr.162/2005 cu privire la statutul militarilor (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2005, nr.129–131, art.618), cu modificările ulterioare, se modifică după cum urmează:

1. La articolul 9 alineatul (6), textul „Arestul pentru abaterile disciplinare se va efectua în conformitate cu Regulamentul disciplinei militare.” se exclude.

2. Articolul 14:

articolul se completează cu alineatul (3¹) cu următorul cuprins:

„(3¹) Pentru elevii instituțiilor de învățământ din domeniul militariei se stabilește săptămâna de studii de 5 zile cu 2 zile de odihnă, iar la obținerea statutului de militar prin contract, săptămâna de serviciu este de 6 zile cu o zi de odihnă.”;

la alineatul (9), după textul „licență (ciclul I)” se introduce textul „și studiilor profesional tehnice”.

4. La articolul 15 alineatul (8) litera c), textul „lit.e)-g), k) și o)” se substituie cu textul „lit.e), f), k), o) și s)”.

5. La articolul 19:

alineatul (3), textul „lit.b)-d) și h)” se substituie cu textul „lit.b)-d), h) și p)”;

alineatul (5), textul „lit.e)-g), k), m) și o)” se substituie cu textul „lit.e), f), k), m), o) și q)-z)”.

6. La articolul 20 alineatul (2) litera b), după cuvintele „cu termen redus” se introduce textul „, studentul sau elevul care are statut de militar prin contract”.

7. La articolul 22 alineatul (2), textul „lit.f), g), k) și o)” se substituie cu textul „lit.f), k), o) și t)-z)”.

8. Articolul 28:

la alineatul (4) litera d), după cuvântul „studentilor” se introduc cuvintele „și elevilor”;

alineatul (6) se completează cu literele d¹) – d³) cu următorul cuprins:

„d¹) care prin hotărâre judecătorească definitivă, sunt privați de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate;

d²) care în ultimii 5 ani, au în cazierul privind integritatea profesională, înscrieri cu privire la rezultatul negativ al testului de integritate profesională pentru încălcarea obligației prevăzute la art.7 alin.(2) lit.a) din Legea nr.325/2013 privind evaluarea integrității instituționale;

d³) care au interdicția de a ocupa o funcție publică sau de demnitate publică, ce derivă dintr-un act de constatare al Autorității Naționale de Integritate;”.

9. Articolul 29:

alineatul (1) va avea următorul cuprins:

„(1) Cetățenii care nu au îndeplinit serviciul militar pot candida pentru înmatriculare în instituțiile de învățământ în domeniul militariei din anul când:

a) vor împlini 15 ani până în anul când vor împlini 18 de ani - la studii profesionale tehnice postsecundare;

b) vor împlini 18 ani până în anul când vor împlini 25 de ani - la studii superioare de licență.”;

la alineatul (2), cifrele „25” se substituie cu cifrele „27”;

alineatul (3) se completează cu cuvintele „din momentul intrării în vigoare a contractului de îndeplinire a serviciului militar.”;

alineatul (5) se abrogă;

se completează cu alineatul (6¹) cu următorul cuprins:

„(6¹) Studenții și elevii, care la momentul exmatriculării au îndeplinit integral durata prevăzută pentru serviciul militar în termen sunt trecuți în rezervă sau pot continua îndeplinirea serviciului militar prin contract în modul stabilit de conducătorul structurii militare.”.

10. Articolul 31 se completează cu alineatul (2¹) cu următorul cuprins:

„(2¹) Numirea în funcții militare poate fi efectuată numai după exprimarea în formă scrisă a acordului său privind:

a) testarea integrității sale profesionale și monitorizarea stilului său de viață;

b) testarea periodică a aptitudinilor sale psihologice necesare pentru exercitarea atribuțiilor;

c) testarea sa în timpul efectuării controlului periodic ori selectiv al activității de serviciu în conformitate cu prevederile Legii nr.269/2008 privind aplicarea testării la detectorul comportamentului simulat (poligraf);

d) prelucrarea datelor sale cu caracter personal în condițiile legii.”

11. Articolul 32:

se completează cu alineatul (3¹) cu următorul cuprins:

„(3¹) Militarul este în drept să refuze detașarea dacă se află în una dintre următoarele situații:

a) graviditate;

b) își crește singur copilul minor;
c) starea de sănătate, confirmată prin certificat medical, face contraindicată detașarea;

d) este singurul întreținător de familie;

e) din alte motive familiale temeinice, justificate documentar.”;

alineatul (4):

la litera a), textul „lit.e)-h) și k)-o)” se substituie cu textul „lit.e), f), h) și k)-z)”;

la litera c), textul „lit.a)-g), j) și k)” se substituie cu textul „lit.a)-f), j), k) și r)-z)”;

la litera d), textul „lit.b)-i) și l)-o)” se substituie cu textul „lit.b)-i), l)-o) și p)-z)”;

la litera e), textul „lit.f), g) și o)” se substituie cu textul „lit.f), o), r), s), u)-w), y) și z)”;

la litera g), textul „lit.b), f), g) și o)” se substituie cu textul „lit.b), f), o), s), u)-w), y) și z)”;

la litera h), textul „lit.f), g), k) și m) – o)” se substituie cu textul „lit.f), k) și m) – z)”.

12. La articolul 35 alineatul (3):

la litera e), după cuvântul „studenții” se introduc cuvintele „și elevii”;

alineatul se completează cu literele p) – z) cu următorul cuprins:

„p) la restabilirea în funcție, conform unei hotărâri judecătorești, a deținătorului anterior al funcției, dacă este imposibilă numirea militarului într-o funcție egală celei deținute și dacă acesta nu acceptă să fie numit într-o funcție inferioară;

q) refuz neîntemeiat de a fi detașat în interes de serviciu sau de a fi numit în altă funcție;

r) la încetarea dreptului de acces la secretul de stat;

s) în caz de pierdere a cetățeniei Republicii Moldova;

t) în legătură cu aplicarea sancțiunii disciplinare - eliberare din serviciul militar înainte de expirarea contractului;

u) la încălcarea obligației prevăzute la art.7 alin.(2) lit.a) din Legea nr.325/2013 privind evaluarea integrității instituționale;

v) la stabilirea, printr-un act de constatare rămas definitiv, emiterea/adoptarea de către acesta a unui act administrativ, încheierea directă sau prin intermediul unei persoane terțe a unui act juridic, luarea sau participarea la luarea unei decizii fără soluționarea conflictului de interese real în conformitate cu prevederile legislației privind reglementarea conflictelor de interese;

w) dispunere de către instanța de judecată, printr-o hotărâre irevocabilă, a confiscării averii sale nejustificate;

x) în legătură cu nedepunerea declarației de avere și interese personale sau al refuzului de a o depune, în condițiile art.27 alin.(8) din Legea nr.132/2016 cu privire la Autoritatea Națională de Integritate;

y) la constatarea stării de incompatibilitate, fapt stabilit printr-un act de constatare rămas definitiv;

z) la încălcarea restricțiilor și a interdicțiilor prevăzute la art.36.”

la alineatul (14), textul „lit.e)-g) și i)-o)” se substituie cu textul „lit.e), f), i)-o) și q)-z)”.

13. La articolul 35¹:

alineatul (1), textul „lit.f), j), k), m) și o)” se substituie cu textul „lit.f), j), k), m), o) și q)-z)”;

alineatul (2), textul „lit.e), f), j), k), m) și o)” se substituie cu textul „lit.e), f), j), k), m), o) și q)-z)”;

alineatul (3), după textul „cu excepția celor urmate pe cont propriu,” se introduce textul „dacă nu au continuat îndeplinirea serviciului militar prin contract sau dacă pe parcursul următorului an de la exmatriculare nu au reluat studiile în instituția de învățământ în domeniul militariei,”;

alineatul (6), textul „lit.e), f), j), k) și o)” se substituie cu textul „lit.e), f), j), k), o) și r)-z)”.

Art. V. – Guvernul, în termen de 3 luni de la data intrării în vigoare a prezentei legi, va aduce actele sale normative în concordanță cu prezenta lege.

Președintele Parlamentului

NOTA DE FUNDAMENTARE
la proiectul de lege pentru modificarea unor acte normative
(aspecte privind modul de îndeplinire a serviciului militar)

1. Denumirea sau numele autorului și, după caz, a/al participanților la elaborarea proiectului actului normativ

Proiectul de lege pentru modificarea unor acte normative *(aspecte privind modul de îndeplinire a serviciului militar)* a fost elaborat de către Ministerul Apărării. Concomitent, la elaborarea proiectului de act normativ, s-a ținut cont și de propunerile formulate de către Inspectoratul General de Carabinieri, în vederea înlăturării unor lacune și dificultăți la aplicarea prevederilor Regulamentului disciplinei militare, aprobat prin Legea nr.52/2007.

2. Condițiile ce au impus elaborarea proiectului actului normativ

2.1. Temeiul legal sau, după caz, sursa proiectului actului normativ

Proiectul de lege a fost elaborat în scopul perfecționării/ajustării cadrului normativ cu referire la modul de îndeplinire a serviciului militar în partea ce ține de atribuirea Ministerului Apărării a dreptului de inițiere a testării cu utilizarea poligrafului, extinderea restricțiilor la încadrarea în serviciul militar prin contract și a temeiurilor de eliberare a militarilor din serviciul militar prin contract, în mare parte condiționate de încălcarea regimului juridic al conflictelor de interese, al incompatibilităților, restricțiilor și limitărilor.

La elaborarea proiectului de lege s-au luat în considerație propunerile formulate de către Inspectoratul General de Carabinieri în acest sens, precum și Rapoartele de vizită ale Avocatului Poporului (Ombudsmanului) urmare a vizitelor preventive de follow-up realizate în unitățile militare în perioada noiembrie 2023 – decembrie 2024.

Concomitent, prin Hotărârea Guvernului nr.363/2024, în subordinea Academiei Militare a Forțelor Armate „Alexandru cel Bun” a fost înființat Colegiul Militar, în calitate de instituție de învățământ profesional tehnic ce oferă programe de formare profesională tehnică postsecundară. Fapt ce impune necesitatea ajustării cadrului normativ cu privire la statutul elevilor admiși la Colegiul Militar.

2.2. Descrierea situației actuale și a problemelor care impun intervenția, inclusiv a cadrului normativ aplicabil și a deficiențelor/lacunelor normative

Problema principală care urmează să fie soluționată constă în lichidarea curenților cadrului normativ aplicabil cetățenilor care îndeplinesc serviciul militar.

Astfel, se propune instituirea testului la detectorul comportamentului simulat (poligraf) pentru cetățenii Republicii Moldova care doresc să se încadreze în serviciul militar. Aceste teste pot fi parte din procesul de numire în funcții militare și respectiv de identificare a personalului care ar putea expune instituția de apărare riscului scurgerii a unor informații atribuite la secret de stat sau cu accesibilitate limitată.

Pe cale de consecință, se impune necesitatea revizuirii mai multor prevederi din Legea nr.162/2005 cu privire la statutul militarilor (art.15, 19, 32, 35 și 35¹), prevederi care în dependență de temeiul eliberării din serviciul militar prin contract, acordă

militarilor unele drepturi și garanții (ocrotirea sănătății, achitarea indemnizației de eliberare, etc.) sau impun la anumite obligații (recuperarea cheltuielilor pentru studii/instruiri, achitarea valorii restante a echipamentului militar, etc.).

Totodată, elaborarea prezentului proiect de lege se impune prin necesitatea eliminării unor carențe depistate și semnalate în procesul de aplicare a normelor din Regulamentul disciplinei militare, aprobat prin Legea nr.52/2007, în coraport cu prevederile de la art.19 din Legea nr.1245/2002 cu privire la pregătirea cetățenilor pentru apărarea Patriei, în parte ce se referă la gradele militare ale efectivului de soldați și sergenți, precum și la aplicarea sancțiunii disciplinare – „eliberare din serviciul militar înainte de expirarea contractului” (art. 44 lit. g), art. 52 lit. f) și art. 57 lit. e)) din Regulamentul disciplinei militare). Concomitent, se propune eliminarea „arestului” în calitate de sancțiune disciplinară aplicabilă militarilor.

Alte amendamente care vin să îmbunătățească Regulamentul disciplinei militare rezultă din prevederile art.10 și 11 din Legea nr.219/2018 cu privire la Inspectoratul General de Carabinieri, prin extinderea autorității disciplinare a Comandantului general al Inspectoratului General de Carabinieri, și art.60 și 74 din Codul administrativ – unificarea termenilor pentru finalizarea procedurii administrative și de readresarea a petițiilor.

În aceeași ordine de idei, odată cu intrarea în vigoare a Codul administrativ, care reprezintă cadrul juridic principal prin care se asigură reglementarea raporturilor administrative la desfășurarea activității administrative și a controlului judecătoresc asupra acesteia, art. 257 alin. (3) din Cod stipulează că, actele normative în vigoare urmează a fi aduse în concordanță cu prezentul cod.

Astfel, în scopul aplicării uniforme și evitării unei interpretări eronate se impune necesitatea ajustării prevederilor art.81 din Regulamentul disciplinei militare, la normele legislației administrative care reglementează procedura contestării actului administrativ.

Urmare a înființării Colegiului Militar în subordinea Academiei Militare a Forțelor Armate se impune necesitatea determinării statutului elevilor, încadrarea în serviciul militar a acestora, efectele exmatriculării din instituția de învățământ, cazurile de restituire a cheltuielilor pentru studii/instruiri, etc.

3. Obiectivele urmărite și soluțiile propuse

3.1. Principalele prevederi ale proiectului și evidențierea elementelor noi

În vederea îmbunătățirii cadrului legal existent se propune modificarea unor norme din Legea nr.269/2008 privind aplicarea testării la detectorul comportamentului simulat (poligraf), Legea nr.1245/2002 cu privire la pregătirea cetățenilor pentru apărarea Patriei, Legea nr.162/2005 cu privire la statutul militarilor și a Regulamentului disciplinei militare, aprobat prin Legea nr.52/2007.

Prin operarea modificărilor la art.3 alin. (4) din Legea privind aplicarea testării la detectorul comportamentului simulat (poligraf), Ministerului Apărării i se va acorda dreptul de inițierea testării cu utilizarea poligrafului. Totodată, urmare a modificărilor propuse la cu art.4 și art.7 din aceeași lege, precum și la art.31 din Legea cu privire la statutul militarilor, vor putea fi supuse testării în timpul efectuării controlului periodic

ori selectiv al activității de serviciu al persoanelor care îndeplinesc serviciul militar în cadrul Ministerului Apărării.

Astfel, în mai multe state, militarii și personalul din domeniul apărării care au acces la informații de serviciu sensibile sau atribuite la secret de stat pot fi supuși testului la detectorul comportamentului simulat (poligraf) pentru a asigura că nu sunt implicați în activități care ar putea compromite securitatea națională.

Concomitent, testul la detectorul comportamentului simulat (poligraf) ar putea fi folosit pentru a evalua integritatea și onestitatea militarilor în timpul cercetărilor/anchetelor de serviciu. Acest lucru va ajuta la identificarea persoanelor care ar putea reprezenta un risc pentru instituția de apărare, prin transmiterea neautorizată a informațiilor departamentale discrete.

În acest sens, având în vedere specificul serviciului militar, ministerul va putea iniția și efectua testarea propriu-zisă cu utilizarea poligrafului. Testarea urmând a fi efectuată de către un specialist atestat, în conformitate cu prevederile cadrului normativ în domeniu.

Concomitent, prin operarea modificărilor la art.41 din Regulamentul disciplinei militare, în cadrul cercetărilor de serviciu în privința faptelor ce pot constitui abateri disciplinare grave, militarul căruia i-a fost încredințată efectuarea cercetării de serviciu va fi în drept să propună comandantului (șefului) efectuarea testării militarului cu utilizarea poligrafului, în condițiile Legii nr.269/2008.

Prin prisma art.27 din Legea privind aplicarea testării la detectorul comportamentului simulat (poligraf), rezultatele testării care demonstrează caracterul neautentic al informației comunicate de către persoanele testate nu constituie dovadă a caracterului neautentic al informației comunicate și nu constituie unicul temei pentru suspendarea executării obligațiilor de serviciu ale persoanei testate. Însă acestea vor putea constitui temei pentru efectuarea unor măsuri suplimentare de verificare a persoanei.

Intervențiile la Regulamentul disciplinei militare, în principal, au drept scop ajustarea prevederilor acestuia cu noile grade militare ale efectivului de soldați și sergenți prevăzute la art. 19 din Legea cu privire la pregătirea cetățenilor pentru apărarea Patriei și echivalarea acestora prin prisma art. V alin. (1) din Legea nr.232/2018 pentru modificarea unor acte legislative, precum și extinderea acțiunii Regulamentului și în privința elevilor din instituțiile de învățământ în domeniul militariei din momentul obținerii statutului de militar prin contract.

Adițional, se propune excluderea arestului în calitate de sancțiune disciplinară aplicabilă militarilor în termen și pentru efectivul de soldați și sergenți prin contract. Astfel, prin Rapoartele de vizită ale Avocatului Poporului (Ombudsmanului) urmare a vizitei preventive de follow-up realizate la Brigada 1 Infanterie Motorizată „Moldova” din 20.11.2023, la Brigada 2 Infanterie Motorizată „Ștefan cel Mare” din 05.12.2023 și la Brigada 3 Infanterie Motorizată „Dacia” din 16.04.2024, se atenționează asupra deficiențelor grave privind respectarea drepturilor și libertăților militarilor în termen cărora li se aplică sancțiunea privativă de libertate „arestul”, manifestate prin neasigurarea asistenței juridice calificate, fie prin intermediul Consiliului Național

pentru Asistență Juridică Garantată de Stat sau prin acordarea dreptului de a fi asistat de un apărător ales.

În aceeași ordine de idei, în Raportul „Drepturile fundamentale ale recruților” din 03.06.1998 al Comisiei pentru afaceri juridice și drepturile omului a Adunării Parlamentare a Consiliului Europei, se menționează că, „Încălcarea prevederilor articolului 5 din Convenție (CEDO) privind arestarea și detenția legală (Habeas Corpus) este, de asemenea, frecventă. În ceea ce privește pedeapsa, numai o instanță civilă ar trebui să fie competentă să aplice o pedeapsă care privează o persoană de libertate; comandanții militari cu siguranță nu ar trebui să poată condamna pe cineva la privarea de libertate. Detenția preventivă fără acuzații specifice și fără a fi adusă în judecată într-un termen rezonabil nu ar trebui să mai fie permisă.”

Totodată, în dispozițiile art.15 din Regulamentul disciplinei militare, se propune acordarea dreptului deplin Comandantului general al Inspectoratului General de Carabinieri de a aplica sancțiuni disciplinare personalului din subordine.

Astfel, potrivit art.10 alin.(2) din Legea nr.219/2018 cu privire la Inspectoratul General de Carabinieri, *„Comandamentul General este condus de Comandantul general al Inspectoratului General de Carabinieri, numit în funcție prin hotărâre de Guvern, pe un termen de 5 ani, la propunerea ministrului afacerilor interne”*. Iar conform art.11 alin.(1) lit.h) și i) din Legea nr.219/2018, *„Comandantul general al Inspectoratului General de Carabinieri numește în funcții, trece la dispoziție, modifică, suspendă și dispune încetarea raporturilor de serviciu ale personalului Inspectoratului General de Carabinieri în conformitate cu prevederile legislației în vigoare; angajează și eliberează din funcții personalul angajat pe bază de contract în condițiile stabilite de Legea nr.162/2005 cu privire la statutul militarilor.”*

Drept rezultat, prin coroborarea prevederilor art.2 alin.(1) din Regulamentul disciplinei militare și art.9 alin.(1) din Legea nr.345/2003 cu privire la apărarea națională, **structura militară** reprezintă autoritățile centrale de specialitate ale administrației publice și de alte autorități administrative centrale, în care, conform legislației în vigoare, se prevede îndeplinirea serviciului militar.

Respectiv, se concluzionează că, Comandantul general al Inspectoratului General de Carabinieri, reieșind din statutul și împuternicirile sale, este conducătorul structurii militare, al cărui drept de a aplica sancțiuni disciplinare urmează a fi aplicat în volum deplin.

Prin modificarea propusă la art.81 din Regulamentul disciplinei militare, se stabilește calea contestării actului administrativ de sancționare disciplinară direct în instanța de contencios administrativ, fără respectarea procedurii prealabile.

Supunerea actului administrativ direct unui control judecătoresc va asigura realizarea dreptului reclamantului la soluționarea justă și rapidă a eventualului litigiu, precum și va influența pozitiv asupra comportamentului juridic al părților, stimulând aceștia să acționeze cu bună-credință și în limita prevederilor legale.

Norme similare se regăsesc la art. 60 alin. (3) din Legea nr.158/2008 cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public, art.61 alin.(1) din Legea nr.288/2016 privind funcționarul public cu statut special din cadrul Ministerului Afacerilor Interne,

art.33 alin.(10) din Legea nr.170/2007 privind statutul ofițerului de informații și securitate, conform căreia litigiile ce rezultă din aplicarea sancțiunii disciplinare în privința funcționarilor publici și a persoanelor cu statut special nu trebuie să fie condiționate de efectuarea procedurii prealabile.

La fel, norma enunțată este în concordanță cu prevederile art.163 lit.c) din Codul administrativ, care prevede posibilitatea adresării nemijlocite în instanța de judecată în cazul în care legea specială conține o astfel de prevedere.

Subsidiar, în scopul aplicării uniforme și evitării unei interpretări eronate se impune necesitatea ajustării prevederilor art.90 și 91 din Regulamentul disciplinei militare la normele de la art.60 și 74 din Codul administrativ. În acest sens, se ajustează termenii derulării și prelungirii procedurii administrative, de readresarea a propunerii (cererii, reclamației), precum și se abrogă alineatul (1) de la art.91 care conține norme contradictorii, fapt care va exclude neclaritățile apărute la aplicarea practică a normelor legale.

Intervențiile la Legea cu privire la statutul militarilor au drept scop:

1) Instituirea la art.35 de noi temeuri de eliberare din serviciul militar prin contract, care în mare parte sunt corelate la prevederile Legii nr.325/2013 privind evaluarea integrității instituționale, Legii nr.132/2016 cu privire la Autoritatea Națională de Integritate, Legii nr.133/2016 privind declararea averii și a intereselor personale și Legii integrității nr.82/2017 și anume:

- la încălcarea obligației prevăzute la art.7 alin.(2) lit.a) din Legea nr.325/2013 privind evaluarea integrității instituționale;

- la stabilirea, printr-un act de constatare rămas definitiv, emiterea/adoptarea de către acesta a unui act administrativ, încheierea directă sau prin intermediul unei persoane terțe a unui act juridic, luarea sau participarea la luarea unei decizii fără soluționarea conflictului de interese real în conformitate cu prevederile legislației privind reglementarea conflictelor de interese;

- dispunere de către instanța de judecată, printr-o hotărâre irevocabilă, a confiscării averii sale nejustificate;

- în legătură cu nedepunerea declarației de avere și interese personale sau al refuzului de a o depune, în condițiile art.27 alin.(8) din Legea nr.132/2016 cu privire la Autoritatea Națională de Integritate;

- la constatarea stării de incompatibilitate, fapt stabilit printr-un act de constatare rămas definitiv.

În prezent aceste reglementări se regăsesc în actele normative ce reglementează statutul persoanelor care exercită funcții publice, de demnitate publică, cu statut special sau care sunt asimilate acestora. Iar prin proiectul dat, se propune a fi incluse norme ce ar asigura implementarea prevederilor actelor normative sus-enunțate și în privința militarilor prin contract, în scopul înlăturării factorilor de risc ce derivă din nerespectarea regimului juridic al incompatibilităților, al conflictelor de interese și al declarării averii și intereselor personale în perioada de exercitare a atribuțiilor.

2) Alte temeuri care vin să completeze actualele cazuri de eliberare din serviciul militar prin contract, care se referă:

- la restabilirea în funcție, conform unei hotărâri judecătorești, a deținătorului anterior al funcției, dacă este imposibilă numirea militarului într-o funcție egală celei deținute și dacă acesta nu acceptă să fie numit într-o funcție inferioară;

- refuz neîntemeiat de a fi detașat sau numit în altă funcție;

- la încetarea dreptului de acces la secretul de stat, în condițiile Legii nr.245/2008 cu privire la secretul de stat;

- în caz de pierdere a cetățeniei Republicii Moldova. Or, prin prisma art.14 alin.(2) lit.c) și art.15 alin.(1) din Legea cu privire la pregătirea cetățenilor pentru apărarea Patriei, serviciul militar este îndeplinit de către cetățenii Republicii Moldova, iar în cazul în care au pierdut cetățenia Republicii Moldova, aceștia sunt excluși din evidența militară;

- în legătură cu aplicarea sancțiunii disciplinare „eliberare din serviciul militar înainte de expirarea contractului”, această formă a sancțiunii disciplinare fiind prevăzută de Regulamentul disciplinei militare, însă nefiind reglementată de Legea cu privire la statutul militarilor, fapt ce generează probleme de ordin juridic la aplicarea în practică;

- la încălcarea restricțiilor și a interdicțiilor prevăzute la art.36 din Legea cu privire la statutul militarilor, în cazul în care militarul nu se conformează și nu înlătură aceste incompatibilități.

3) Extinderea la art.28 alin.(6) din Legea cu privire la statutul militarilor, a exigențelor la încadrarea în serviciul militar prin contract, ce decurg din cerințele înaintate față de funcționarii publici, inclusiv cu statut special, pentru care integritatea este un element obligatoriu în desfășurarea activității, inclusiv în parte ce se referă la respectarea regimului conflictului de interese, al incompatibilităților și interdicțiilor.

4) Modificările operate la art.15, 19, 22, 32, 35 alin.(14) și 35¹ rezultă din extinderea temeiurilor de eliberare din serviciul militar prin contract și vin să asigure soluționarea aspectelor de ordin juridic la aplicarea în practică a noilor prevederi de la art.36 alin.(3) din Legea cu privire la statutul militarilor.

În particular, acestea se referă la dreptul militarilor la asistență medicală și la tratament (ambulatoriu și staționar), la indemnizație bănească unică la eliberare din serviciu, la recalificare, aspecte ce rezultă din trecerea la dispoziție a militarilor prin contract, precum și obligația achitării valorii restante a echipamentului militar, recuperării cheltuielilor pentru studii/instruiri.

În parte ce se referă la statutul elevilor din instituțiile de învățământ din domeniul militariei, prin proiectul de lege se propune reglementarea timpului de serviciu și de odihnă (art.14), a asigurării obligatorii de stat a vieții și sănătății (art.20), încadrarea acestora în serviciul militar prin contract (art.28) și încheierea contractului de îndeplinire a serviciului militar (art.29), precum și modalitatea de recuperare a cheltuielilor pentru studii/instruiri sau continuare a îndeplinirii serviciului militar în cazul exmatriculării (art.35 și 35¹).

În acest sens, elevii înmatriculați în Colegiul militar vor avea același statut ca și elevii din alte instituții de învățământ profesional tehnic postsecundar. Aceștia se vor considera în serviciul militar și vor avea statut de militar prin contract, din momentul

intrării în vigoare a contractului de îndeplinire a serviciului militar, care va fi încheiat din momentul atingerii vârstei de 18 ani. Respectiv, elevii vor putea fi numiți în funcții militare doar după obținerea statutului de militar prin contract și nu din momentul admiterii. În acest sens, și vechimea în serviciul militar se va calcula din momentul semnării contractului de îndeplinire a serviciului militar prin contract.

Aceste prevederi sunt corelate cu declarația formulată prin Legea nr.15/2004 pentru ratificarea Protocolului facultativ cu privire la implicarea copiilor în conflicte armate la Convenția privind drepturile copilului, conform căreia Republica Moldova declară că, vârsta minimă de încorporare în serviciul militar în termen în Republica Moldova este de 18 ani.

Concomitent, cu referire la timpul de serviciu și dreptul la odihnă al elevilor, prin norma propusă la alineatul (3¹) al art.14 din Legii nr.162/2005, elevii până la atingerea vârstei de 18 ani, când vor încheia contractul de îndeplinire a serviciului militar și vor obține statut de militar prin contract, li se stabilește săptămâna de studii de 5 zile cu 2 zile de odihnă. Iar odată cu obținerea statutului de militar prin contract, săptămâna de serviciu va fi de 6 zile cu o zi de odihnă similar ca și în cazul studenților instituțiilor de învățământ din domeniul militariei (art.13 alin.(3)).

3.2. Opțiunile alternative analizate și motivele pentru care acestea nu au fost luate în considerare

Opțiunea „a nu face nimic” sau lipsa de intervenție va contribui la perpetuarea dificultăților de punere în aplicare a prevederilor Regulamentului disciplinei militare în coraport cu modificările operate la cadrul normativ în domeniul apărării, limitarea dreptului Ministerului Apărării de a iniția testarea cu utilizarea poligrafului, menținerea factorilor de risc ce derivă din nerespectarea regimului juridic al incompatibilităților, al conflictelor de interese și al declarării averii și intereselor personale pe parcursul îndeplinirii serviciului militar, precum și incertitudinea cu privire la statutul elevilor din instituțiile de învățământ din domeniul militariei.

4. Analiza impactului de reglementare

4.1. Impactul asupra sectorului public

Modificările propuse vor avea impact pozitiv pe termen lung asupra sectorului apărării naționale, parte componentă a sectorului public, îmbunătățind și construind un cadru normativ mai coerent cu privire la statutul juridic al militarilor și modul de îndeplinire a serviciului militar, inclusiv al elevilor din instituțiile de învățământ din domeniul militariei.

Implementarea modificărilor propuse va contribui la eliminarea eventualelor riscuri în special ce decurg din nerespectarea regimului de incompatibilități și a integrității personalului militar.

4.2. Impactul financiar și argumentarea costurilor estimative

Proiectul nu are impact asupra bugetului public național, nu presupune cheltuieli bugetare suplimentare și se va realiza în limitele alocațiilor bugetare stabilite. Echipamentul necesar pentru realizarea testării la detectorul comportamentului simulat (poligraf) va fi procurat/obținut cu suportul partenerilor de dezvoltare.

<p>Admiterea și instruirea elevilor în cadrul Colegiului Militar se va realiza în limitele alocațiilor bugetare aprobate în acest scop, conform Planului de admitere (comanda de stat), cu finanțare de la bugetul de stat, în învățământul profesional tehnic postsecundar și postsecundar nonterțiar pentru anul de studii 2024-2025, aprobat prin Anexa nr.3 la Hotărârea Guvernului nr.464/2024.</p>
<p>4.3. Impactul asupra sectorului privat</p>
<p>Nu este aplicabil.</p>
<p>4.4. Impactul social</p>
<p>Principalul impact de ordin social se manifestă prin consolidarea și controlul integrității structurilor de apărare, a disciplinei militarilor, fapt ce va contribui la asigurarea integrității instituționale și profesionale în cadrul organelor apărării naționale.</p> <p>Un aspect important, îl constituie excluderea „arestului” în calitate de sancțiune disciplinară aplicabilă militarilor, care va avea un efect social pozitiv la compartimentul respectării drepturilor și libertăților militarilor.</p> <p>Înființarea Colegiul Militar, în calitate de instituție de învățământ profesional tehnic, și admiterea la studii va contribui la școlarizarea absolvenților studiilor gimnaziale în Republica Moldova, fără a precăuta o soluție alternativă de admitere la studii în instituțiile de învățământ în domeniul militariei în străinătate.</p>
<p>4.4.1. Impactul asupra datelor cu caracter personal</p>
<p>Prezentul proiect nu extinde lista datelor cu caracter personal ale militarilor ce se propun a fi prelucrate. Prelucrarea acestora de către organele administrativ-militare și de personal urmând a fi realizată în continuare în limita și condițiile cadrului normativ în vigoare. Prin urmare nu există impact asupra datelor cu caracter personal.</p>
<p>4.4.2. Impactul asupra echității și egalității de gen</p>
<p>Prevederile prezentului proiect oferă un cadru neutru, aplicându-se tuturor cadrelor militare în egală măsură, eliminând potențiale prejudecăți de gen sau alte forme de discriminare, respectiv nu există impact asupra echității și egalității de gen.</p>
<p>4.5. Impactul asupra mediului</p>
<p>Nu este aplicabil.</p>
<p>4.6. Alte impacturi și informații relevante</p>
<p>Nu este aplicabil.</p>
<p>5. Compatibilitatea proiectului actului normativ cu legislația UE</p>
<p>5.1. Măsuri normative necesare pentru transpunerea actelor juridice ale UE în legislația națională</p>
<p>Nu este aplicabil.</p>
<p>5.2. Măsuri normative care urmăresc crearea cadrului juridic intern necesar pentru implementarea legislației UE</p>
<p>Nu este aplicabil.</p>
<p>6. Avizarea și consultarea publică a proiectului actului normativ</p>
<p>Întru respectarea prevederilor Legii nr. 100/2017 cu privire la actele normative și ale Legii nr. 239/2008 privind transparența în procesul decizional, anunțul privind</p>

inițierea elaborării proiectului, precum și cel de consultare publică au fost plasate pe pagina web oficială a Ministerului Apărării (www.army.md), secțiunea – Transparența decizională și pe platforma particip.gov.md https://particip.gov.md/ro/document/stages/*/12837.

Proiectul a fost avizat de către Ministerul Finanțelor, Ministerul Afacerilor Interne, Ministerul Sănătății și Ministerul Educației și Cercetării, propunerile și recomandările expuse în avizele recepționate sunt reflectate în sinteza la proiect.

7. Concluziile expertizelor

Conform prevederilor art.36 și 37 din Legea nr.100/2017 cu privire la actele normative, proiectul de lege a fost prezentat Ministerului Justiției și Centrului Național Anticorupție pentru efectuarea expertizei anticorupție și expertizei juridice, rezultatele fiind reflectate în sinteza la proiect.

8. Modul de încorporare a actului în cadrul normativ existent

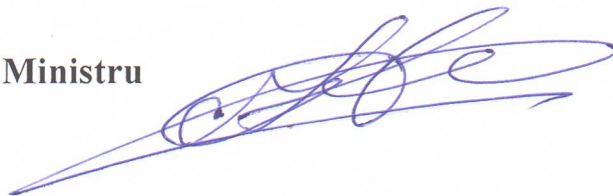
În urma adoptării proiectului de lege, va fi necesar armonizarea Decretului Președintelui Republicii Moldova nr.2327-IV din 03.09.2009 privind aprobarea regulamentelor militare ale Forțelor Armate ale Republicii Moldova, Regulamentului cu privire la modul de îndeplinire a serviciului militar în Forțele Armate, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 941/2006 și a Hotărârii Guvernului nr. 475/2014 cu privire la unele măsuri de realizare a Legii nr.269/2008 privind aplicarea testării la detectorul comportamentului simulat (poligraf).

9. Măsurile necesare pentru implementarea prevederilor proiectului actului normativ

Modul de efectuare, de către Ministerul Apărării, a testării la detectorul comportamentului simulat se va stabili prin act normativ intern, având în vedere specificul activității instituției, forma standardizată a rapoartelor de investigare poligraf, precum și a altor acte și formulare ce se includ în procedura de testare cu utilizarea detectorului comportamentului simulat.

Modul de organizare și asigurare a procesului de învățământ profesional tehnic postsecundar în domeniul militariei în cadrul Colegiului Militar a fost stabilit prin act normativ departamental.

Ministru

Anatolie NOSATÎ

SINTEZA
la proiectul de lege pentru modificarea unor acte normative
(aspecte privind modul de îndeplinire a serviciului militar) (număr unic 690/MA/2024)

Participantul la avizare, consultare publică, expertizare	Nr. crt.	Conținutul obiecției, propunerii, recomandării, concluziei	Argumentarea autorului proiectului
Avizare și consultare publică			
Ministerul Sănătății (aviz nr.24/3117 din 09.08.2024)	1.	Lipsa de propuneri și obiecții	<i>Se ia act.</i>
Ministerul Afacerilor Interne (aviz nr.30-3346 din 19.08.2024)	2.	În tot conținutul proiectului de lege, sintagma „se introduce” se propune de substituit cu sintagma „se completează”, deoarece nu este caracteristică limbajului normativ.	<i>Nu se acceptă</i> Reieșind din practica legislativă curentă, cuvintele „se completează” se utilizează în cazul completării unui articolul sau alineat cu o normă în redacție nouă, iar în cazul modificării textului unei norme existente se utilizează cuvintele „se introduce”.
	3.	La art. II alin.(6) se recomandă substituirea sintagmei „de Guvern” cu textul „Legea nr.162/2005 cu privire la statutul militarilor”, deoarece art.35 ¹ din legea menționată, reglementează expres raporturile juridice expuse în Art. II alin. (6) din proiect.	<i>Nu se acceptă</i> În temeiul art.35 ¹ din Legea cu privire la statutul militarilor, de către Guvern, a fost aprobată Hotărârea Guvernului nr.881/2023 care reglementează nemijlocit modul de recuperare la bugetul de stat a cheltuielilor pentru studii/instruiri suportate de entitățile publice în domeniile militarei, securității, ordinii publice și administrației penitenciare.
	4.	La art. III pct. 6 și 8, textul „litera h se exclude” se substituie cu textul „litera h se abrogă”, dat fiind faptul că, procedeul tehnico-normativ privind excluderea se utilizează numai în cazul unor cuvinte, sintagme, texte.	<i>Se acceptă</i>
	5.	La art. III pct. 27 referitor la art. 81, se recomandă redarea acestuia similar prevederilor stipulate la art.61 alin.(1) din Legea nr.288/2016 privind funcționarul public cu statut special din cadrul Ministerului Afacerilor Interne, după cum urmează „Actul administrativ individual de sancționare disciplinară se contestă	<i>Nu se acceptă</i> Norma propusă în proiect este similară prevederilor de la art.61 alin.(3) din Legea nr.158/2008 cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public, care prin prisma

	<p><i>de către militar direct în instanța de judecată</i>”, în vederea excluderii oricărui echivoc în cazul sintagmei „fără respectarea procedurii prealabile”.</p> <p>6. Se propune revizuirea dispoziției pct. 4 art. IV, din motiv că nu este clară logica autorului proiectului, referitor la criteriul de selectare a militarilor potrivit temeiurilor noi de eliberare din serviciu militar prin contract, privind dreptul la ocrotirea sănătății și la asistență medicală, indicat în Legea nr. 162/2005.</p> <p>7. Totodată, la pct. 5 din cadrul aceluiași articol, se sugerează în alin. (3) excluderea lit. q) pentru că esența acesteia este diferită în raport cu conținutul lit. b)-d), h), p), iar în alin. (5) se propune substituirea literei „r” cu litera „q” din motivul expus supra.</p> <p>8. Cu referire la art. IV pct. 8, se propune modificarea conținutului în următoarea redacție: <i>d¹) care prin hotărâre judecătorească definitivă, sunt privați de dreptul de a ocupa funcții în cadrul autorităților publice;</i> <i>d²) care în ultimii 5 ani, au în cazierul privind integritatea profesională, înscrieri cu privire la rezultatul negativ al testului de integritate profesională pentru încălcarea obligației prevăzute la art. 7 alin. (2) lit. a) din Legea nr. 325/2013 privind evaluarea integrității instituționale;</i> <i>d³) care au interdicția de a ocupa o funcție publică sau de demnitate publică, ce derivă dintr-un act de constatare al Autorității Naționale de Integritate, în scopul armonizării interioare a actului normativ supus modificării.</i></p> <p>9. În continuare, la pct. 9 art. IV din proiectul de lege, textul „la alineatul (3), după textul „și au statut de militari prin contract” se introduce textul „<i>odată cu intrarea în vigoare a contractului de îndeplinire a serviciului militar</i>” se sugerează a fi substituit cu textul „<i>la alineatul (3), după textul „și au statut de militari prin contract” se completează cu textul „din momentul intrării în vigoare a contractului de îndeplinire a serviciului militar</i>”.</p> <p>10. Prin urmare, la pct. 12 art. IV din proiect, în conținutul lit. q) după cuvântul „<i>detașat</i>” se propune completarea cu textul „<i>în interesul</i></p>	<p>art.4. alin.(2) este aplicabilă și funcționarilor publici cu statut special în partea care nu este reglementată prin legi speciale. Respectiv, considerăm oportună menținerea art.81 în redacția propusă.</p> <p><i>Se acceptă</i> Dispoziția pct. 4 de la art. IV din proiect în parte ce se referă la temeiurile noi de eliberare din serviciul militar a fost revizuită.</p> <p><i>Se acceptă</i> Lit.q) a fost exclusă din alin.(3) și inclusă la alin.(5).</p> <p><i>Se acceptă</i></p> <p><i>Se acceptă</i></p> <p><i>Se acceptă parțial</i></p>
--	---	---

	<p><i>de serviciu</i>”, iar după textul „<i>altă funcție</i>” se sugerează a fi completat cu textul „<i>cu excepția pct. 53 din Hotărârea Guvernului nr. 941/2006</i>”, pentru a exclude orice interpretare.</p> <p>11. Tot aici, cu referire la lit. y), se recomandă redarea conținutului mai explicit, pentru a exclude interpretările extensive (<i>de exemple. cine emite actul de constatare</i>).</p>	<p>Lit.q) a fost completată cu textul „<i>în interes de serviciu</i>”. Concomitent, considerăm inoportună introducerea referinței la pct.53 din Hotărârea Guvernului nr.941/2006, deoarece conform pct.50¹ militarul poate fi numit la o funcție egală sau superioară fără acordul acestuia. Însă reieșind din practica departamentală, în cazul unor măsuri de organizare sau reveniri militarului dintr-o misiune internațională, nu întotdeauna este posibilă numirea militarului într-o funcție superioară sau egală conform specialității și pregătirii sale militare, respectiv structura militară se confruntă cu problema imposibilității numirii acestui militar într-o funcție militară deoarece acesta își exprimă dezacordul de a fi numit într-o funcție inferioară conform specialității și pregătirii sale.</p> <p><i>Nu se acceptă</i></p> <p>Cadrul normativ reglementează expres modul, condițiile și emitentul actului de constatare a stării de incompatibilitate. Astfel, conform art.25 alin.(4) lit.c) și art.31 din Legea integrității 82/2017, Autoritatea Națională de Integritate este responsabilă de controlul respectării regimului juridic al incompatibilităților. Iar conform art.38 și 39 alin.(3) din Legea nr.325/2016 cu privire la Autoritatea Națională de Integritate, actul de constatare a stării de incompatibilitate se emite de către inspectorul de integritate, iar odată rămas definitiv acesta este comunicat conducerii organizației publice sau autorității responsabile de numirea în funcție a subiectului declarației în vederea încetării mandatului, a raporturilor de muncă sau de serviciu ale acestuia.</p>
--	--	---

<p>Ministerul Finanțelor (aviz nr.07/4-03/334/1321 din 21.08.2024)</p>	<p>La art. IV al proiectului de lege, privind propunerile de modificare a Legii nr.162/2005 cu privire la statutul militarilor, se recomandă următoarele:</p> <p>12. La pct.2, privind completarea art.14 cu alineatul (3¹), autorul include prevederi care reglementează timpul de serviciu și odihnă pentru elevi până și după obținerea statutului de militar prin contract.</p> <p>Astfel, dat fiind faptul că, nu există o claritate privind motivele diferențierii timpului de muncă al militarului prin contract prevăzut în art.14 alin.(3) al Legii 162/2005 și al militarului prin contract prevăzut în aliniatul (3¹) propus spre completare, se consideră oportun a se completa proiectul și nota de fundamentare cu explicațiile respective, precum și cu criteriile necesare de a fi întrunite de către elev pentru a obține statutul de militar prin contract.</p> <p>13. În același timp, pct.8, referitor la completarea art.28 alineatul (6), cuprinsul literelor d¹)-d³) urmează a fi redactat în scopul integrării omogene a acestora în conținutul alineatului, cu respectarea regulilor gramaticale.</p> <p>14. Subsidiar, se propune a fi revizuit și art.29 alin.(3) al Legii 162/2005, întrucât se consideră că în prevederile acestuia urmează să se regăsească și elevii.</p>	<p><i>Se acceptă</i> Nota de fundamentare a fost completată. Astfel, conform art.14 alin.(3) din Legii nr.162/2005, pentru militarii prin contract se stabilește săptămâna de serviciu de 5 zile cu 2 zile de odihnă, iar pentru militarii în termen și cei în termen redus și pentru studenții instituțiilor de învățământ din domeniul militariei săptămâna de serviciu este de 6 zile cu o zi de odihnă. Respectiv, prin norma propusă la aliniatul (3¹) elevii până la atingerea vârstei de 18 ani, când vor încheia contractul de îndeplinire a serviciului militar și vor obține statut de militar prin contract, li se stabilește săptămâna de studii de 5 zile cu 2 zile de odihnă. Iar la obținerea statutului de militar prin contract, săptămâna de serviciu va fi de 6 zile cu o zi de odihnă similar ca și în cazul studenților instituțiilor de învățământ din domeniul militariei.</p> <p><i>Se acceptă</i> Cuprinsul literelor d¹)-d³) a fost redactat.</p> <p><i>Nu se acceptă</i> Conform propunerilor de modificare a art.4 și 27 din Legea nr.1245/2002 cu privire la pregătirea cetățenilor pentru apărarea Patriei, elevii înmatriculați în Colegiul militar vor avea același statut ca și elevii din alte instituții de învățământ profesional tehnic postsecundar. Aceștia se vor considera în serviciul militar și vor avea statut de militar prin contract, din momentul intrării în vigoare a contractului de îndeplinire a</p>
--	--	---

			<p>serviciului militar, care va fi încheiat din momentul atingerii vârstei de 18 ani. Respectiv, elevii vor putea fi numiți în funcții militare doar după obținerea statutului de militar prin contract și nu din momentul admiterii. În acest sens, și vechimea în serviciul militar se va calcula din momentul semnării contractului de îndeplinire a serviciului militar prin contract.</p>
<p>Ministerul Educației și Cercetării (aviz nr. 04/1-09/5540 din 22.08.2024)</p>	<p>15.</p>	<p>Alineatul (5) al articolului II prevede că studenții care au împlinit vârsta de 18 ani și care au fost exmatriculați din instituțiile de învățământ în domeniul militariei pentru restanțe academice, încălcarea disciplinei sau refuzul de a-și continua studiile, sunt trimiși în unități militare pentru a continua îndeplinirea serviciului militar în termen.</p> <p>Această prevedere contravine art.35 alin.(1) din Constituția Republicii Moldova, care stipulează că dreptul la învățătură este asigurat prin învățământul general obligatoriu, liceal, profesional, superior, precum și prin alte forme de instruire și perfecționare. Impunerea obligativității serviciului militar pentru studenții exmatriculați interferează cu dreptul acestora de a-și continua studiile, de a se restabili la studii sau de a alege alte forme de instruire, ceea ce ar putea reprezenta o încălcare a dreptului fundamental la educație.</p> <p>Prin urmare, pentru a asigura conformitatea cu prevederile constituționale, se propune excluderea alineatului (5) din proiectul de lege.</p>	<p><i>Nu se acceptă</i></p> <p>Obligația studenților de a continua îndeplinirea serviciului militar în termen până la expirarea a 12 luni în cazul exmatriculării din instituțiile de învățământ din domeniul militariei pentru restanțe academice, încălcarea disciplinei sau refuzul de a-și continua studiile este prevăzută în redacția actuală a art.27 alin.(5) din Legea 1245/2002 cu privire la pregătirea cetățenilor pentru apărarea Patriei. Prin redacția propusă de proiect, se urmărește extinderea acestor prevederi și asupra elevilor care au împlinit vârsta de 18 ani.</p> <p>Or, obligația îndeplinirii serviciului militar în termen derivă din textul art.57 al Constituției RM, art.2 și art.4 din Legea cu privire la pregătirea cetățenilor pentru apărarea Patriei. Respectiv, dreptul la educație nu este un drept absolut și prin prisma art.54 alin.(2) din Constituția Republicii Moldova, acesta prin efectul legii poate fi supus unor restrângeri.</p> <p>Cu atât mai mult, dreptul la educație nu este restrâns permanent, ci doar realizarea lui este suspendată temporar pe perioada îndeplinirii serviciului militar în termen. Iar după finalizarea îndeplinirii serviciului militar, acesta poate să continue școlarizarea.</p>

			<p>Concomitent, conform pct.97 subpct.4) din Regulamentul de organizare a studiilor în învățământul profesional tehnic postsecundar și postsecundar nonterțiar în baza Sistemului de Credite de Studii Transferabile, aprobat prin Ordinul ministrului educației nr.234/2016: „97. <i>Întreruperea studiilor se produce în următoarele situații: 4) satisfacerea serviciului militar</i>”.</p> <p>Totodată, cu referire la jurisprudența CEDO evidențiem că Curtea în Ghidul cu privire la aplicarea art.4 din Convenția europeană a drepturilor omului (art.44 din Constituția Republicii Moldovei), „Interzicerea sclaviei și a muncii forțate”, actualizat la 31.08.2023, în paragraful 45 relatează că „Comisia a apreciat că, în general, datoria unui soldat care se înrolează după atingerea vârstei majoratului, de a respecta termenii angajamentului său, și restrângerea aferentă a libertății sale și a drepturilor personale nu constituie o atingere adusă drepturilor acestuia” (<i>W., X., Y. și Z. împotriva Regatului Unit, decizia Comisiei</i>). Iar în cauza <i>Chitos împotriva Greciei</i>, Curtea a considerat că limitarea în temeiul art.4 alin.(3) vizează doar serviciul militar obligatoriu și nu se aplică militarilor de carieră.</p>
Avizare și consultare publică repetată			
Ministerul Educației și Cercetării (<i>aviz nr. 04/1-09/5905 din 05.09.2024</i>)	16.	Lipsa de propuneri și obiecții	<i>Se ia act.</i>
Ministerul Sănătății (<i>aviz nr.24/3369 din 02.09.2024</i>)	17.	Lipsa de propuneri suplimentare asupra proiectului. Totodată, recomandăm să înaintați proiectul pentru avizare Ministerului Muncii și Protecției Sociale, dat fiind faptul că acesta conține reglementări privind raporturile de muncă.	<i>Se ia act.</i> Lista avizatorilor a fost stabilită la pct.14 din Procesul-verbal nr.43 al ședinței secretarilor generali din 05.08.2024. Concomitent, conform art.4 alin.(1) din Legea nr.1245/2022 cu privire

			la pregătirea cetățenilor pentru apărarea Patriei „serviciul militar este o formă specială a serviciului public ce rezidă în îndeplinirea de către cetățeni a datoriei constituționale privind pregătirea pentru apărare și apărarea Patriei exclusiv în cadrul Forțelor Armate ale Republicii Moldova”. Respectiv, în coraport cu modul și condițiile de îndeplinire a serviciului militar sunt aplicabile normele juridice speciale stabilite de cadrul normativ în domeniul apărării naționale, nefiind aplicabile prevederile Codului muncii.
Ministerul Afacerilor Interne (<i>aviz nr.30/3626 din 11.09.2024</i>)	18.	În tot conținutul proiectului de lege, sintagma „ <i>se introduce</i> ” se propune de substituit cu sintagma „ <i>se completează</i> ”, deoarece nu este caracteristică limbajului normativ.	<i>Nu se acceptă</i> Se reiterează argumentarea expusă de autor la avizul inițial. Complementar, prin prisma art.32 alin.(5 ¹) din Legea nr.100/2017 cu privire la actele normative, în cadrul expertizei juridice autoritatea publică responsabilă de domeniul creației legislative și perfecționarea legislației (pct.6 din Regulamentul de la Hotărârea Guvernului nr.698/2017) nu a formulat careva opinii sau obiecții în acest sens.
Expertizare			
Ministerul Justiției (<i>avizul nr.04/1-8275 din 10.09.2024</i>)	19.	La formularea amendamentelor, în conformitate cu uzanțele de tehnică legislativă se va folosi cuvântul „textul” pentru individualizarea unor cuvinte și cifre, cuvinte și semne de punctuație, cifre și semne de punctuație, iar în celelalte cazuri, pentru formularea dispozițiilor de modificare, se vor utiliza termenii „cuvântul”/„cuvintele”.	<i>Se acceptă</i>
	20.	La Art. II: La pct. 3, referitor la completarea art. 27 cu alineatele (3 ¹) și (3 ²), se menționează că, potrivit art. 51 alin. (6) din Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative, „Alineatele sunt însemnate succesiv cu numere ordinare, exprimate prin cifre arabe, luate între paranteze rotunde.”.	<i>Se acceptă</i>

	21. Cu referire la cuprinsul dispoziției alin.(6), se recomandă substituirea cuvintelor „perioada stabilită” cu cuvintele „conform perioadei stabilite”.	<i>Se acceptă</i>
	22. La Art. III: Pct. 7, după cuvintele „se substituie cu” se va completa cu cuvântul „cuvintele”. Obiecția dată este valabilă și pentru pct. 14.	<i>Se acceptă</i>
	23. La pct. 30, se recomandă revizuirea dispoziției de modificare în vederea concretizării cuvintelor ce urmează a fi substituite, or, Anexa nr. 1 la Regulamentul disciplinei militare, operează atât cu cuvintele „Plutonier de batalion”, cât și cu cuvintele „Plutonier de companie”.	<i>Se acceptă</i>
	24. La Art. IV: La pct. 8, se recomandă revizuirea cuprinsului lit. d ¹) propusă spre completare și expunerea acesteia după cum urmează: „d ¹) care prin hotărâre judecătorească definitivă, sunt privați de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate;”.	<i>Se acceptă</i>
	25. La pct. 9, în raport cu amendamentul ce vizează alin. (3) din cadrul art. 29, se menționează faptul că, în cazul completării unui text sau alineat, fără a specifica ordinea în care se înserează cuvintele, semnifică, conform regulii generale de tehnică legislativă, completarea textului la sfârșitul acestuia. Astfel, dispoziția amendamentului vizat urmează a fi expusă după următoarea formulă: „alineatul (3) se completează cu cuvintele „din momentul intrării în vigoare a contractului de îndeplinire a serviciului militar”.”	<i>Se acceptă</i>
	26. Potrivit pct. 12, urmează a fi completate cazurile de eliberare a militarilor din serviciul militar prin contract. Astfel, potrivit lit. u), un caz de eliberare a militarului din serviciul militar prin contract, se referă la încălcarea obligației prevăzute la art. 7 alin. (2) lit. a) din Legea nr. 325/2013 privind evaluarea integrității instituționale. În acest sens, în vederea neadmiterii unor confuzii și interpretări eronate, se consideră necesară stipularea expresă a faptului incidente Legii menționate, urmare funcției deținute de către militarul prin contract. Or, nu orice militar prin contract poate fi	<i>Nu se acceptă</i> Obligația de a nu admite manifestări de corupție prevăzută la art.7 alin.(2) lit.a) din Legea nr.325/2013 privind evaluarea integrității instituționale este proprie pentru toți agenții publici, inclusiv și pentru toți militarii prin contract.

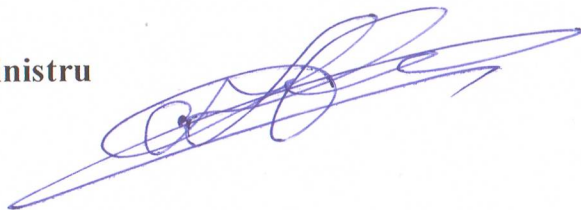
	27.	<p>subiect al evaluării integrității instituționale în sensul art. 6 din Legea nr. 325/2013.</p> <p>Obiecția similară urmează a fi raportată și cu referire la lit. x), care prevede eliberarea militarului prin contract în legătură cu nedepunerea declarației de avere și interese personale sau al refuzului de a o depune, în condițiile art. 27 alin. (8) din Legea nr.132/2016 cu privire la Autoritatea Națională de Integritate.</p>	<p><i>Nu se acceptă</i></p> <p>În temeiul art.3 alin.(1) lit.g) din Legea nr.133/2016 privind declararea averii și a intereselor personale, subiecți ai declarării averii și a intereselor personale sunt și funcționarii publici, inclusiv cei cu statut special. Respectiv, acest temei de eliberare din serviciul militar se propune a fi aplicat în coraport cu militarii prin contract care au obligația de a depune declarația de avere și interese personale.</p>
Centrul Național Anticorupție (<i>raportul de expertiză nr. ELO/9968 din 05.09.2024</i>)	28.	<p>La art. III pct.10, raționamentul expus, „pot beneficia” evidențiază utilizarea unei formule ambiguă, care atribuie caracter echivoc normei și denotă neîntrunirea exigențelor de tehnică legislativă statuate de prevederile art.54 lit.a) al Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative, astfel condiționând aprecierea tendențioasă a acesteia.</p> <p>Deci, deficiența din speță, delimitează per ansamblu, caracter incert mecanismului de îndeplinire a obligațiilor de către agenții publici în parte ce ține de acordarea concediului de stimulare pentru militarii prin contract a instituțiilor de învățământ care au susținut sesiunile cu media cel puțin „bine” iar riscurile evidente, sunt amplificate de utilizarea posibilităților de aplicare a normei în interpretarea preferată, în dependență de interesul responsabililor de implementare și control al aplicării.</p> <p>Recomandări: Substituirea textului „<i>pot beneficia</i>”, cu textul „<i>beneficiază</i>”.</p>	<p><i>Nu se acceptă</i></p> <p>Concediul de stimulare constituie o formă de apreciere a personalului militar, care însă nu constituie o obligație pentru comandant/șef. Astfel, la acordarea acestui tip de concediu pe lângă faptul că studenții/elevii au susținut sesiunile cu media cel puțin „bine”, trebuie să fie întrunite și alte cerințe, cum ar fi disciplina personală, inițiativa, atitudinea față de serviciu, precum și să nu afecteze activitatea operațională a instituției de învățământ. Respectiv, concediul de stimulare nu poate fi acordat universal tuturor studenților/elevilor, or acordarea unui asemenea forme de stimulare ar urma să întrunească și alte condiții de meritocrație specifice serviciului militar.</p> <p>Concomitent, faptul că stimulările nu constituie o obligație rezultă și din normele de la art.19, 24, 27 și 32 alin.(3) din Regulamentul disciplinei militare, aprobat prin Legea nr.52/2007, conform cărora soldaților, sergenților și ofițerilor li se pot aplica stimulări. O situație similară se regăsește și la art.203 din Codul muncii.</p>

	<p>29. La art. III pct.11, norma examinată stabilește discreționar cazurile în care se inițiază o cercetare de serviciu, iar aceste prerogative pot fi folosite în mod abuziv și excesiv de către responsabilul căruia i-a fost încredințată efectuarea cercetării de serviciu pentru obținerea recompenselor necuvenite în schimbul determinării acestuia de a nu iniția o anchetă de serviciu, și a nu-și executa obligațiunile funcționale tocmai în virtutea caracterului permisiv al formulării competențelor sale.</p> <p>La fel, prin amendamentul propus, avem împrejurarea, în care în condițiile existenței unor temeuri de inițiere a anchetei de serviciu, responsabilul căruia i-a fost încredințată efectuarea cercetării de serviciu, poate determina militarul prin diferite forme să-i transmită remunerații ilicite pentru a preîntâmpina producerea efectelor nefaste pentru interesele legitime sau ilegite ale acestuia.</p> <p>Recomandări: Revizuirea expresiei „<i>pot fi efectuate cercetări de serviciu</i>” și substituirea cu prevederi de o manieră imperativă în cazul inițierii cercetărilor de serviciu în privința militarilor care încalcă disciplina militară sau ordinea publică.</p>	<p><i>Nu se acceptă</i></p> <p>Prin prisma prevederilor art.40 din Regulamentul disciplinei militare, persoanele care încalcă disciplina militară și ordinea publică, la decizia comandanților (șefilor), pot fi discutate în colectiv, la consiliile de onoare sau conform normei propuse la alin.(2¹) din proiect se propune ca „pentru cercetarea faptelor ce pot constitui abateri disciplinare pot fi efectuate cercetări de serviciu”. Astfel, „în cazul în care militarul încalcă disciplina militară sau ordinea publică, comandantul (șeful) trebuie să-i amintească de obligațiile serviciului militar, iar în caz de necesitate, să aplice o sancțiune disciplinară”. Respectiv, efectuarea cercetărilor de serviciu nu poate constitui o obligație pentru orice încălcare sau abatere minoră de la disciplina militară. Cu alte cuvinte, nu în toate cazurile de încălcări disciplinare este obligatoriu de a declanșa o cercetare de serviciu.</p> <p>Prin analogie și art.208 alin.(2) din Codul muncii prevede că „în funcție de gravitatea faptei comise de salariat, angajatorul este în drept să organizeze și o anchetă de serviciu”.</p>
	<p>30. La art. IV pct.12, art. 35 alin.(3) lit. p) se va revizui în vederea respectării prevederilor art. 43 alin (1) al Constituției Republicii Moldova, <i>(1) Orice persoană are dreptul la muncă, la libera alegere a muncii, la condiții echitabile și satisfăcătoare de muncă, precum și la protecția împotriva șomajului.</i></p> <p>Subliniem că, norma art.35 lit.p) punctează asupra caracterul unilateral al deciziei angajatorului la eliberarea militarilor din serviciul militar prin contract în cazul în care acesta la restabilirea în funcție, conform unei hotărâri judecătorești, nu acceptă să fie numit într-o funcție inferioară, acțiuni care în esență pot determina agentul public responsabil de implementarea actului normativ, să</p>	<p><i>Nu se acceptă</i></p> <p>Norma propusă la art. 35 alin.(3) lit. p) în calitate de temei de eliberare din serviciul militar se referă la eliberarea titularul funcției în cazul restabilirii în funcție, conform unei hotărâri judecătorești, a deținătorului anterior al funcției. Respectiv, militarul care a fost restabilit în funcție conform unei hotărâri judecătorești, va fi restabilit necondiționat în funcția deținută anterior, iar titularul funcției va fi eliberat doar în cazul în care este imposibilă numirea acestuia într-o funcție egală celei deținute și dacă acesta</p>

	<p>recurgă la metode corupte și interpretarea normei într-o manieră favorabilă acestuia.</p> <p>Așadar, de menționat a se reține, că în situația numirii salariatului într-o funcție inferioară celeia deținute anterior restabilirii în funcție (și/sau cu modificarea contractului individual de muncă conform art. 68 Codul muncii), se permite doar cu acordul în scris al părților, iar operarea modificărilor propuse, poate determina exercitarea discreționară a unor atribuții care în esență ar condiționa admiterea incidentelor de integritate și a riscurilor de corupție.</p> <p>Recomandări: Revizuirea prevederii citate supra (ex: lit. p) la restabilirea în funcție, conform unei hotărâri judecătorești, a persoanei care a îndeplinit anterior munca respectivă, dacă transferul salariatului la o altă muncă conform Codului nuncii nu este posibil) și înlăturarea caracterului coruptibil al atribuției/dreptului excesiv al entității de a deține discreții exagerate.</p>	<p>nu acceptă să fie numit într-o funcție inferioară. Norme similare se regăsesc la art.82 lit.j¹⁾ din Codul muncii, art.63 alin.(1) lit.d) din Legea cu nr.158/2008 privind funcția publică și statutul funcționarului public, art.36 alin.(1) lit.f) din Legea nr.170/2007 privind statutul ofițerului de informații și securitate, art.35 alin.(1) lit.1) din Legea nr.134/2008 cu privire la Serviciul de Protecție și Pază de Stat.</p>
31.	<p>La art. IV pct.12, analizând norma art. 35 alin. (3) lt. q), constatăm că se propune eliberarea militarului din serviciul militar prin contract în cazul refuzului neîntemeiat de a fi detașat în interes de serviciu sau de a fi numit în altă funcție.</p> <p>În acest sens, se remarcă faptul că prevederile art. 71 alin. (1) din Codul muncii stabilesc „<i>detașarea poate fi dispusă numai cu acordul scris al salariatului pentru o perioadă de cel mult un an și se efectuează în temeiul unui contract individual de muncă distinct pe durată determinată</i>”, iar amendamentele propuse denotă derogări largi și au caracter general, ceea ce exprimă neîntrunirea exigențelor de calitate a normei vizate de art.54 al Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative.</p> <p>Deci, pentru a asigura legislației interne o cât mai bună înțelegere și o cât mai corectă aplicare, considerăm esențială corelarea actului normativ cu prevederile actelor normative de nivel superior, prin completarea proiectului de lege cu unele prevederi ce țin de cazurile în care militarul este în drept să refuze detașarea, de altfel suntem în situația în care angajatorul beneficiază de atribuții excesive distincte de cele vizate de legea cadru, iar militarii prin</p>	<p><i>Se acceptă</i></p> <p>Art. 32 din Legea nr.162/2005 a fost completat cu alineatul (3¹⁾, care indică cazurile în care militarii pot refuza detașarea.</p>

	<p>contract fiind în situația de a oferi și/sau promite remunerații ilicite pentru a se proteja de efectele considerabile pe care aceste discreții le pot avea asupra lor.</p> <p>Situație similară este și în cazul numirii militarului în altă funcție, în care urmează a se ține cont de prevederile art. 74 Codul muncii, precum și a modalităților clare în cazul în care este necesar consimțământul în scris al acestuia, privind numirea/transferul la o altă muncă care nu-i este contraindicată, de altfel pot fi create premise pentru angajator de comitere a unor fapte prejudiciabile de pretindere, primire și/sau extorcare de bunuri, servicii, privilegii sau avantaje sub orice formă ce nu i se cuvin, în schimbul ne-îndeplinirii unor acțiuni în exercitarea funcției sau contrar acesteia.</p> <p>Recomandări: Se recomandă completarea art.35 din Legea nr.162/2005 cu prevederi care să descrie expres cazurile în care militarii pot refuza detașarea.</p>	
--	--	--

Ministru

Anatolie NOSATÎ